

Skogens upplevelsevärden

Indelning av grönområden efter upplevelsevärden är en metod som är framtagen av Stockholms läns landsting. Den grundar sig på värdering av ett område utifrån begreppet sociotop. Med sociotop betonas de gröna områdenas sociala och kulturella värden. De sju upplevelsevärden som beskrivs här karaktäriseras av vilka önskningar som människor kan ha på ett grönområde. Dessa upplevelsevärden tillsammans med skogens tillgänglighet och hur den nyttjas är viktiga underlag för medveten och långsiktig planering av skogar med höga sociala värden. Nedan följer en sociotopgranskning av Runbyskogen, Upplands Väsby. Betygsskalan refererar till mellansvenska förhållanden, 5 poäng är toppbetyg, 3 är godkänt.

Skogskänsla har skogsområden som inte störs av vägar, bebyggelse, stadens ljud och ljussken, nedskräpning o.s.v. Naturen ska fyllas av skogens dofter, ljud och färger. I områden med skogskänsla kan man bland annat vandra och ströva, slappna av, plocka bär och svamp, rida och orientera.

Runbyskogen: 4 av 5 poäng

Motivering: *Det finns flera smultronställen med äldre uppländsk blandskog med stor variation i artinnehåll och struktur. Dessa i kombination med relativt begränsat skogsbruk skapar fin skogskänsla. Under vissa förhållanden dock bullerpåverkad miljö.*

Aktivitet och utmaning kännetecknar områden som ger utrymme för sport och aktiviteter. Platserna innehåller ofta olika former av anläggningar för utomhusaktiviteter såsom spår, bryggor eller ridvägar.

Runbyskogen: 4 av 5 poäng

Motivering: *Skogen liksom diverse anläggningar möjliggör olika aktiviteter liksom stort spann på fysisk utmaning. Kvaliteten på friluftsområdet är utmärkt men bör förfinas liksom utvecklat samarbetsforum, för ett högre betyg.*

Frihet och rymd ger områden med långa utblickar och vida vyer. Naturen ska upplevas gränslös och upplevelsen förstärks av möjligheten av att stå på en kant och se ut över något annat, gärna vatten. I sådana områden finns det möjligheter till en mängd olika friluftaktiviteter som vandring, klättring, ha picknick, cykla eller att bara vistas.

Runbyskogen: 5 av 5 poäng

Motivering: *Skogen upplevs stor och ursprunglig då den bl.a. gränsar till fjärd och sjö, högklassiga motionsspår, väletablerade stråk. Det finns en stor variation från berghällar med öppna vyer, branter och stup till öppet, pittoreskt och anrikt kulturlandskap.*

Orördhet och mystik kännetecknar områden som upplevs opåverkade av människan och som inte störs av stadens ljud och lukter. Naturen ska ge en känsla av orördhet och upplevelsen störs inte av kulturpåverkan. Aktiviteterna domineras av promenader, avstressning, naturstudier m.m.

Runbyskogen: 3 av 5 poäng

Motivering: *Kärnområdena har höga kvaliteter, smultronställen är mystiska och orörda. Mellan dessa råder högfrekvent tätortsnära skog, känslig för miljö- och klimatpåverkan. Regn och snö centralt för återväxt och regenerering.*

Artrikedom och naturpedagogik

är ett värde som är knutet till naturens mångfald. Dessa naturområden är rika på upptäckter som kan fascinerar och öka förståelsen för och kunskapen om naturen. Här finns utrymme för naturstudier och undervisning i både rena naturområden liksom i mer kulturpräglade områden som till exempel trädgårdar.

Runbyskogen: 4 av 5 poäng

Motivering: *Naturstugan (naturmuseum), inventeringar och exkursioner visar höga naturvärden. Området möjliggör ypperlig utomhuspedagogik.*

Kulturhistoria ryms i områden med äldre bebyggelse och med kulturlämningar från odling och tidigare skogsbruk. Värdet av upplevelsen har med vår identitet med landskapet att göra, vårt behov av historiska rötter och vår nyfikenhet för det förgångna. Dessa områden inbjuder till promenader och upptäckter, utflykter, ridning och återuppleva gamla markutnyttjanden.

Runbyskogen: 4 av 5 poäng

Motivering: *Äldre gårdar med inägor- och utmarker. Torp, fornlämningar och bruksstigar. Identiteten finns, men delaktighet, utveckling av den historiska berättelsen, "running line", behövs.*

Service och samvaro erbjuder platser med friluftsgårdar eller liknande anläggningar. Bekvämligheten är ofta god med tydlig information, tillgänglig personal, goda kommunikationer och parkeringsmöjligheter.

Runbyskogen: 3 av 5 poäng

Motivering: *Det finns sedan länge olika målpunkter som byggts upp under olika perioder. Runby spårcentral har t.ex. flera tillgängliga lokaler men är endast av karaktären "kvällsöppen klubblokal". Senaste tillskottet är Naturstugan, öppen helgvis. Information och kunskap behövs för stärkt naturvärdes- och hälsopotential.*